

Plan för trygghetsskapande arbete
Vendelsö Gårds förskola
Läsåret 2024/ 2025

1	Inledning	2
1.1	Planens giltighetstid.....	2
1.2	Definitioner	2
1.2.1	Aktiva åtgärder.....	2
1.2.2	Diskriminering.....	2
1.2.3	Trakasserier	2
1.2.4	Sexuella trakasserier.....	3
1.2.5	Kränkande behandling	3
2	Arbetet under föregående läsår	3
3	Undersökning av risker och hinder	5
4	Analys av orsaker till risker och hinder.....	5
5	Åtgärder	6
6	Planerad uppföljning och utvärdering.....	6
7	Riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.....	7
8	Samverkan med elever och anställda.....	7

1 Inledning

Av skollagen framgår att Haninge kommun i egenskap av huvudman för förskolan Vendelsö Gård ansvarar för att det i skolans verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever och för att en plan mot kränkande behandling upprättas varje år.

Enligt diskrimineringslagen ansvarar Haninge kommun vidare för att ett arbete med aktiva åtgärder bedrivs i förskolornas verksamhet för att förebygga diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrunderna. Arbetet med de aktiva åtgärderna ska dokumenteras varje år. På förskolan Vendelsö Gård har vi valt att upprätta ett gemensamt dokument för arbetet mot kränkande behandling och arbetet med de aktiva åtgärderna, "förskolan Vendelsö Gårds plan för trygghetsskapande arbete".

1.1 Planens giltighetstid

Förskolan Vendelsö Gårds plan för trygghetsskapande arbete gäller från och med 1 september 2024 till och med den 1 september 2025.

1.2 Definitioner

1.2.1 Aktiva åtgärder

Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom bland annat en förskola motverka diskriminering samt att på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett de sju diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

1.2.2 Diskriminering

Diskriminering innebär att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Även bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera är former av diskriminering.

1.2.3 Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, gester eller utfrysning. Exempel på trakasserier kan vara ett barn som hånar ett annat barn för att hon bär huvudduk.

1.2.4 Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

1.2.5 Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminering och ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna, kränker en elevs värdighet.

Kränkande behandling kan vara av olika karaktär. Fysisk kränkande behandling kan t.ex. bestå av sparkar, slag och knuffningar mot ett barn. Verbal kränkande behandling kan bestå av hot och nedsättande kommentarer riktade till ett barn. Kränkande behandling kan även ske i form av att frysa ut och ge elaka blickar till ett barn.

2 Arbetet under föregående läsår

Under föregående läsår har vi fortsatt vårt arbete med att barnen ska vara delaktiga i kartläggningen av trygghetsplanen genom intervjuer som rör deras trivsel, trygghet samt jämställdhetsfrågor.

Det förebyggande arbetet med barnen har skett genom barnintervjuer, i samband med utvecklingssamtalen och barnråd ett par gånger per termin. Arbetet har också skett fortlöpande under året vid exempelvis dagliga samlingar och att vi pedagoger har läst litteratur som varit kopplat direkt till exempelvis arbete kring allas lika värde, normkreativitet och barnkonventionen.

Utifrån vår årliga enkät till vårdnadshavare har vi arbetat med frågan om de vuxna reagerar på om ett barn blivit kränkt. Vi ser på detta läsårs resultat att antal föräldrar som svarat att de ej vet, har sjunkit men att vi dock behöver arbeta vidare med detta. Vi tänker att vi behöver lyfta fram detta ännu mer och reflektera detta med vårdnadshavarna.

Barnen är delaktiga i kartläggningen av planen mot diskriminering och kränkande behandling genom intervjuer, barnråd och trygghetsrund som rör deras trivsel, trygghet och miljö.

Pedagogerna samt långtidsvikarier ska vara förtrogna med innehållet i planen mot diskriminering och kränkande behandling och hålla den levande i det dagliga arbetet. Korttidsvikarier ska också informeras om var likabehandlingsplan innehåll och var den finns att läsas finns. Vi pedagoger fortsätter att förmedla hur vi arbetar med detta och sätta ord på det till vårdnadshavare.

Alla avdelningar har startat upp och arbetat fortlöpande under året med gemensamma överenskommelser om förhållningssätt samt hur man är en bra kompis. Då nya barn har

tillkommit har vi lagt stort fokus på gruppstärkande lekar och att alla ska finna en plats i gruppen, känna tillhörighet. Stor vikt har lagts på att lyssna på varandra, säga stopp, stopp min kropp och samtal om hänsyn och integritet. Vi har även läst litteratur och använt oss av digitala verktyg i detta ämne. På samlingarna tar vi upp etiska dilemman genom samtal, teater, kompisböcker och digitala medel tex. djuren på djuris. Vi pedagoger är närvarande, aktiva och strävar efter att vara bra förebilder. Vi arbetar för allas likavärde och att olikheter ska ses som något positivt. Då konflikter uppstår övar barnen konfliktlösning med hjälp och stöd av pedagoger. Alla pedagoger arbetar för att varje barn ska känna trygghet i att kunna komma till dem och berätta om det är någonting som är fel. Pedagogerna arbetar med att förebygga och förekomma konflikter.

Miljöerna ska locka till lärande för alla, hos oss är det fokus på lek och lärande. Vi har inspirerats vidare i vårt tänk med föreläsningar och diskussioner kring Reggio Emilie tänk kring miljöer och förhållningssätt. Vårdnadshavare har informerats om vårt arbete via verksamhetsbrev samt föräldramöte. Under föräldramöte visades denna handlingsplan upp samt barnkonventionen.

Åtgärd

Barnintervjuer, barnråd och skolenkäten utvärderas en gång per år, vi har då gjort bedömningen att barnen är trygga och de uttrycker ingen oro för platser på förskolan och att de inte är rädda för annat barn eller för någon vuxen på förskolan utom att vissa stationer behöver utvecklas vidare med mer material. Vi ser genom vår trygghetsrond, som görs vid skyddsronden, att alla "stationer" inomhus samt utomhus fylls med barn. Vi har under året även strukturerat upp en organisation i utemiljön som möjliggör att det finns pedagoger på varje station utomhus precis som vi arbetar inomhus. Detta arbetssätt gör att de vuxna är mer närvarande i barnens lekar och att arbetet med arbetsro kan fortsätta även utomhus.

Vid eventuella konflikter lyssnar vi in alla inblandade barn och finns som ett stöd vid sidan för att barnen ska få en chans att lyssna på varandra och höra varandras upplevelser för att kunna lösa konflikten själva. Vi använder oss av TAKK för att stötta barnen i deras språkliga kommunikation samt utveckling.

Vi använder oss även av relevant litteratur, rollspel och teater till barnen för att synliggöra och skapa delaktighet i konflikthantering.

Vi har daglig kontakt, kommunikation med vårdnadshavare, benämner och förklarar, sätter ord på det som händer och berättar hur vi pedagoger går till väga när vi löser konflikter. Personalgruppen har utvärderat arbetet med plan mot diskriminering och kränkande behandling löpande under året, framför allt vid studiedagar i december och maj där man tittar tillbaka på hela terminens arbete.

Likabehandling och trygghetsskapande arbetar är alla pedagogernas ansvar. Alla pedagoger ska vara närvarande och aktiva.

Särskilda strukturer, rutiner och handlingsplaner finns för att säkerställa pedagognärvaro där olika behov finns.

Alla pedagoger arbetar för att varje barn ska känna trygghet i att komma till någon pedagog och berätta om vad de tänker på eller om det har hänt någonting.

Vikarier som kommer in i verksamheten är utbildade och ska kunna kommunicera vårt arbete samt förhållningssätt med vägledning av pedagogerna.

3 Undersökning av risker och hinder

Vid eventuella konflikter lyssnar vi in alla inblandade barn och finns som ett stöd vid sidan för att barnen ska få en chans att lyssna på varandra och höra varandras upplevelser för att kunna lösa konflikten själva.

Vi använder oss även av relevant litteratur, rollspel och teater till barnen för att synliggöra och skapa delaktighet i konflikthantering.

Vi har daglig kontakt, kommunikation med föräldrar, benämner och förklarar, sätter ord på det som händer och berättar hur vi pedagoger går till väga när vi löser konflikter.

Personalgruppen har utvärderat arbetet med plan mot diskriminering och kränkande behandling löpande under året, framför allt vid studiedagar i december och maj där man tittar tillbaka på hela terminens arbete.

Genom vårt pågående arbete med strukturer och organisation av vår uteverksamhet skapar vi naturlig närhet och aktivitet tillsammans med barnen.

Vi ska genom att vara närvarande pedagoger tillsammans med barnen förekomma och förebygga kränkningar samt lösa konflikter som uppstår samt dela upp barnen i mindre grupper för att minimera risken för konflikter.

Då en av varje avdelnings toaletter inte går att stänga om sig har flera barn uttryckt ett obehag av att gå på denna öppna toalett då de ej vill att andra ska titta på dem. I dagsläget löser pedagogerna detta med att själva stå så de skyler för insyn om den andra toaletten (med dörr som går att stänga) är upptagen.

4 Analys av orsaker till risker och hinder

Orsakerna till de risker och hinder vi tidigare har sett på framför allt förskolans gård har varit en otydlig struktur och organisation av personal. Vi har då fått syn på vår organisation och struktur, samt förändra där vi sett att det behöver utvecklas. Vi ser också att genom den dagliga dialogen med varandra över förskolans alla avdelningar så upplever vi att alla pedagoger är mer närvarande i barnens aktiviteter.

Genom ett medvetet arbets- och förhållningssätt framför allt i vår uteverksamhet arbetar vi för att vara närvarande och aktiva pedagoger och skapa en trygg plats för barnen att vara på. Arbetet med struktur och organisation ute är ett pågående arbete och vi strävar efter att vara ännu mer närvarande för att förekomma, förebygga samt lösa konflikter som uppstår tillsammans med barnen. Vid nya vikarier introducerar vi dem med att visa strukturer och beskriva förhållningssätt och arbete samt visar runt dem på förskolan.

5 Åtgärder

Vi fortsätter arbetet i våra stationer utomhus för att hjälpa barnen med deras konflikthantering men också för att se till att inga kränkningar sker samt att de känner arbetsro i alla stationer. **För att bättre kunna utveckla arbetet med utemiljöerna har vi skapat en utegrupp (en pedagog från varje avdelning) som är ansvariga för att organisera och se till att arbetet fortsätter och utvecklas vidare.** Vi vill också koppla det dagliga arbetet med barns rättigheter, normkreativitet och allas lika värde till det pedagogiska arbetet utomhus. Genom verksamhetsbrev, föräldramöten, det dagliga samtalet och utvecklingssamtalet vill vi involvera och förtydliga för vårdnadshavarna hur vi arbetar med kränkningar, allas lika värde och normkreativitet. Arbetet med detta kommer att genomsyra verksamhetens alla bitar som exempelvis projekt, under höstterminen 2024 och vårterminen 2025. Arbetet ska utvärderas på studiedagar i december och i maj.

Vår plan är att dela upp barnen i mindre grupper så att alla barn bli sedda och göra sina röster hörda. Vi kommer att fortsätta arbeta med gemensamma överenskommelser och förhållningssätt om hur man är en bra kompis samt gruppstärkande lekar. Vi kommer fortsätta arbeta med att lyssna på varandra, säga stopp, stopp min kropp och ha samtal om integritet samt att visa hänsyn. Vi fortsätter även med trygghetsintervjuer och observationer. Vi pedagoger är alla ansvariga för detta arbete och vårt förhållningssätt är att vara aktiva, närvarande pedagoger som strävar efter att vara bra förebilder. Då konflikter uppstår hjälper vi barnen att lösa dem samt lyfter fram olika sidor och tröstar alla parter. Utomhus har vi delat upp gården i zoner där alla pedagoger har ett ansvarsområde, detta leder till aktiva pedagoger som sprider ut sig över hela gården och är närvarande. Vi kommer även fortsättningsvis arbeta med litteratur, dramatiseringar och digitala medel som diskussionsunderlag tillsammans med barnen i detta viktiga arbete.

Vi har dokument att lämna till vikarier kring vår verksamhet, hur vi arbetar och vad vi har för förhållningssätt samt introducerar dem i verksamheten på bästa möjliga sätt för att arbetet ska rulla på och barnen ska få en helhet i vad vi pedagoger gör och säger.

Vi arbetar med att barnen ska få enskildhet vid toalettbesök och/eller blöjbyten. Vi pedagoger är närvarande vid dessa situationer och ser till att barnen får en trygg stund för sitt toalettbesök eller blöjbyte.

6 Planerad uppföljning och utvärdering

Planerad uppföljning sker under nätverket för trygghetsskapande arbete samt på studiedagar i december och maj.

7 Riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier

Föregående läsårs riktlinjer och rutiner har följts upp och utvärderats under likabehandlingsnätverket samt på studiedagar i december och maj. Utvärderingarna har baserats på observationer, samtal samt dokument såsom skolenkäten och barnintervjuer.

I våra riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier ingår det att vi arbeta i mindre barngrupper med närvarande pedagoger som är uppmärksam på incidenter som kan uppstå. Vi har noll tolerans kring att se och röra varandras kroppar på ett sätt som kan uppfattas som sexuella trakasserier. Vi arbetar med detta genom samtal, konkreta scenarier som barnen kan ha förståelse för samt även litteratur. Upptäcks en incident tas detta tag i på en gång med de inblandade.

I våra olika nätverk diskuteras ord såsom kränkning, trakasserier, jämställdhet, jämlikhet, normkreativitet osv för att definiera vad dessa begrepp innebär.

Upptäcks en kränkning eller dyl. finns en tydlig handlingsplan/dokument i krispärmén samt på Office i hur dessa ska hanteras samt anmälas i DF respons.

8 Samverkan med barn, vårdnadshavare och anställda

Samverkan har skett i skolenkät till vårdnadshavare, föräldramöte samt utvecklingssamtal/uppföljningssamtal, vilket skett fysiskt, pedagogiska nätverk, dagliga samtal, barnråd, barnintervjuer, barnrond samt utvärderingar och analyser.